

PTICE-DUHOVI

Potom u grad stiže još jedan tromi i užareni maj. Roditelji prave grimase dok guraju decu u kolicima kroz Muzej ekspanzije na zapad, a barže ječe Misisipijem. Nešto je buknuo u fabrici Industrije Dauling, pa su nam od tih gasova zalasci sunca boje šljive i plutonijumski narandžasti.

Radim od jedanaest uveče do šest ujutro. Park je pust, a ja ga nadgledam s malog prozora u čeličnom zidu 192 metra iznad tla. Devedeset je jutara trave i drveća ispod, mostovi na reci su na istoku, a svetla Sent Luisa na zapadu. Patroliram pod purpurnim nebom (zvezde se ne vide ovog meseca) i, pošto osmotrim teren službenim dvogledom Službe nacionalnog parka, izvučem se kroz prozor i skočim s vrha sentluiskog luka.

Koristim peridži II futrolu za jedan padobran koja se zatvara čičak-trakom, a proizvodi je *Konsolidejtid riging*. U nju ide padobran marke „Ejs“ od 22 kvadratna metra, a oprema mi je crna: kaciga, štitnici za kolena i laktove, navlaka za nos i usta. Naočare su mi, međutim, od plavog stakla za noćno osmatranje četvrte generacije. Onaj luk, napravljen od čelika iz Pitsburga, poznat je kao Vrata Zapada, i dok mi noga visi kroz prozor i jak vetar šiba me po licu, uspevam da se zagledam dole u mračnu šumu ili da se okrenem ka nekom od udaljenih prozora iza kojih tinja Sent Luis. U tom trenutku imam osećaj kao da sam zajahao uspavani presek snova neke zemlje. Gičin Funakoši nam kaže da je sva istina sadržana u snovima.

Vetar me udara tako snažno i glasno da bih mogao da se dezintegrišem. Tri sekunde slobodnog pada, otprilike još dvadeset dok navodim kupolu ka tlu. Ponekad se spuštam u spirali, kao voda kad ide u odvod.

Muzej ekspanzije na zapad, u podnožju luka, dimenzija je terena za američki fudbal. U lobiju držim torbu s opremom i čuvarsku uniformu; uletim unutra nakon skoka i nekoliko trenutaka kasnije pojavim se kao Itan Landri, čuvar parka. U tim trenucima potrebna mi je mukla pomrčina da me podseti da je park zatvoren, i da sam sâm.

Stepenice ka vrhu uzdižu se u pomrčini i preskačem po dve dok se penjem.

S radija se čuje muzika i slušam prekide krčanja statike na crnom interfonu. Sati mile ka jutru. Pošto više ne pijem, dosadu prekraćujem čitanjem stvari kao što su: *Knjiga pet prstenova*, *Hagakure: knjiga o samurajima*, ili *Tao Te Ćing*. Uživam u tekstovima Crnog Losa i nekim Emersonovim esejima, ali mi istočnjačka misao deluje daleko jasnije. Mislim da je jasnoća najvažnija. Nađi put i hodaj njime.

Što objašnjava moje skokove koliko i sve drugo. Doslovna definicija BASE skoka jeste skakanje padobranom s nepomičnog objekta (zgrade, antene, luka ili stene),¹ ali meni taj pojam podrazumeva usredsređivanje čulâ i stupanje u prazninu. Veliki samuraj Mijamoto

¹ BASE je akronim na engleskom za Building (zgrada), Antenna (antena), Span (luk, obično na mostovima) i Earth (zemlja, odnosno geografske formacije poput stena i litica). (*Prim. prev.*)

Musaši kaže da je neophodno ostaviti svoje ja iza sebe i sjediniti se s *Muom*, ništavilom u srcu postojanja kojem se sve vraća. Stoga ratnik nalazi život u smrti. To je malo teže nego što zvuči, a ja sam mu došao nadomak samo jednom. Pre tri godine, dok sam se spuštao kajakom niz reku Bafalo u severnom Arkanzasu, prevrnuo sam se i ispao iz čamca. Raspalio sam u stenu, a onda me je kajak udario, slomio mi članak, munjevito se okrenuo, izbio mi kutnjak i nestao nizvodno. Dok su me talasi šibali, gotovo slep od bola gutao sam vodu i uspeo da se uhvatim za stenu, svestan da ću biti pokojni ako me bujica odnese. Na obali reke primetio sam vevericu kako zuri u mene. Malo je bila nakrivila glavu, kao da me pita šta radim za ime boga, i onda se vijugavo uzverala na drvo, gde sam je izgubio u krošnj. Sećam se nekog osećaja mira, tišine i pomisli: *Ovo je moja smrt. Zanimljivo.*

Taj trenutak je bio kratak uvid u univerzum istine, tu galaktičku procesiju koja je produžila dalje bez mene. Ono što Dogen zove „Deset hiljada stvari“. Članak mi je zarastao, ali nešto je nedostajalo vožnji kajakom posle toga, pa sam otkrio padobranstvo, koje me je odvelo do BASE skakanja. S kajakom sam pre svega počeo zato što je jedna od osnovnih stvari koje ti kažu na rehabilitaciji to da moraš biti fizički aktivan ako želiš da ostaneš čist.

Ali ako ništa od toga nema smisla, recimo samo da je, s obzirom na vreme u koje radim, moj glavni odnos onaj s gravitacijom, s kojom sam intiman svake noći kad nema mesečine oko tri ujutro.

I u maju smo. Nebo je u nijansama ametista i zelene i, kao što rekoh, ne vidim zvezde. Noću šume poprime izvjesnu glatkost i deluje da se protežu kao jedinstvena ravnica, poput zaraslih pašnjaka na farmi gde sam odrastao. Dva reflektora u podnožju luka ne predstavljaju problem – doskačem između njih. Iako večeras nema mesečine, pomalo sam oprezan zbog svetlosti koja nastaje od neobičnog neba. BASE skakanje je praktično zabranjeno u Sjedinjenim Državama. Mnogi skakači izvode skokove u nacionalnim parkovima, a čuvari parkova su im tradicionalno zakleti neprijatelji. Ironija mog života je toliko očigledna da čak i ne mislim da je ironija.

Pre nego što skočim, osmotrim park dvogledom: podšišana trava, šumarci bora i topole, betonske staze što se seku kod Stare sudnice, na zapadu. Odsjaj – iza jednog drveta primećujem svetlucač blesak. Zumiram i vidim najmanje dve osobe šćućurene u senci. Razmišljam da prijavim to preko radio-stanice, ali onda vidim od čega potiče odsjaj – od dioptrijskih naočara. Jedno od njih gleda vrh luka dvogledom. Treći sat je doneo nešto novo večeras; skidam skakačku opremu i postajem čuvar parka.

Tandrakvi lift me spušta dole i zavlacić se među drveće i čučim iza visokog šipražja. Vidim tri osobe – devojkicu i dva momka. Veoma su mladi i opominjem sebe da ne budem grub prema njima. Dvadeset osma mi je i još mogu da se setim koliko je uzbudljivo smucati se noću unaokolo. Jednom sam imao devojkicu koja je obožavala da istražuje zabranjena mesta. Dok su nam živci treperili od ko zna čega što bismo uspeli da završimo, Mejbel bi me vodila kroz mračne prostorije krcate parnim cevima i znakovima na kojima je pisalo da je pristup zabranjen ili uz stepeništa ka krovovima zgrada što su se završavala poljupcem. Još ne vadim lampu i prilazim bliže zato što čujem glasove i želim da čujem šta govore.

Robustan klinac debelih obraza s naočarima govori mršavijem momku s kačketom na glavi odevenom u mantil. Devojkica, kod koje je dvogled, spušta ga i prekida momke: „Mislim da sam gore videla čuvara.“

Potom se prolama nečije stenjanje. Osvrćem se i svugde vidim obrise senki. Iza ovog šumarka ljudi su raštrkani po celom parku, bar njih dvanaest. Devojka i momak leže na leđima, a ona pokazuje rukom ka nebu. Drugi par, što se ljubi uz stablo bora, objašnjava ono stenjanje koje sam čuo. Nabasao sam na nekakav san ljubavi i strasti. Iz nekih neobjašnjivih razloga to me ljuti – ti mladi ljudi koji su banuli u moj sveti i nužni trenutak.

Baterijska lampa se pali, a prati je moj najdublji glas: „Šta se ovde događa? Park je zatvoren.“ Ono troje zarobljavam snopom svetlosti; ostali beže. Lišće šušti, a tupi odjeci koraka pronose se tlom.

Momak u mantilu diže ruke, onda ih polako spušta i iskoračuje ispred. „Ovaj, pozdrav. Znamo da je park zatvoren. Izvinite. Radimo projekat na faksu. Svi smo s Univerziteta Vašington.“ Preko njegovog ramena posmatra me devojka.

Još sam ljut i dok momak ulazi u moje polje moći, razmatram različite uglove *kokju nagea* koje bih mogao da iskoristim i bacim ga u ono šiblje. „Svi ste nezakonito ušli na posed.“

„Imamo jedan predmet, zove se Moderni američki mitovi i legende i, ovaj, radimo na završnom projektu... znate...“

Sad devojka progovara. „Postoji urbana legenda da u noćima bez mesečine nešto leti s luka.“ Ne mogu da razaberem boju njenih očiju, ali vidim da su svetle. „Frenk misli da je neki padobranac, ali opisi zvuče kao da je u pitanju ptica-duh.“

„Šta?“

„Ptice-duhovi. Indijanski duhovi gromovnici. Džinovski, crni i svetlucavih očiju. Ljudi ih viđaju vekovima.“

„Ništa ne poleće s luka.“

Frenk (valjda) se ubacuje: „Lično znam troje ljudi, koji se nikad nisu upoznali, koji su mi ispričali da su videli nešto kako poleće s luka. Sve troje su rekli da je crno i da mu oči svetle. Još nešto zajedničko? Nije bilo mesečine te tri noći. Istraživao sam. Sto devedeset metara je potpuno prihvatljivo za BASE skok. Vi ne možete stalno nadgledati sve.“

„Slušajte, klinci. Nezakonito ste ovde. Nalazite se na državnom posedu.“

„Izvinite. Stvarno. Jednostavno, znate...“

„Hteli smo da vidimo je li to tačno.“

„Nije“, govorim. „Morate izaći iz parka.“

Vuku se ka izlazu i mrmljaju izvinjenja. Devojka se okreće i kratko me osmatra. Glatkost joj se presijava na licu – na očima, usnama. Studenti zatim nestaju.

Umornim korakom vraćam se u kancelariju s uspomena na vlastito iskustvo studiranja u mislima. Ja sam bio prvi iz svoje familije koji je pohađao koledž i sećam se svojih kolega, tako nalik ovim klincima – preplanuli i nasmejani, kako šetaju kroz kamene četvorouglove držeći se za ruke, svi do jednog s frizurama drugačijim od moje, u različitoj odeći. Tad sam saznao da ne znam da govorim, da se obučem, ili čak smejem.

Sećam se da sam se te prve godine osećao kao prevarant, zamišljajući zavere oko sebe, ali sam imao cimera koji je kupovao travu na kilo, i pokazao mi kako da se opustim i pustim svet da ide svojim tokom. Drhtaj mi se spušta niz kičmu dok se prisećam tih dana, pre nego što sam naučio važnost kontrole i našao svoj put.

Dok me lift vozi gore, u mislima mi se vraća oproštajni pogled one devojke. Mijamoto kaže da se pravi *buši* distancira od želje, ali u noćasnoj tami njen pogled je potegao nešto

što mi se spustilo do mesta u abdomenu gde se nalazi *či*, pa sam ponukan da razmišljam o Mejbela i onda provodim ostatak smene vežbajući vođenu meditaciju. U lotos položaju zatvaram oči i koncentrišem se na Plavi trougao, gde držim svoje ja oslobođeno ega, i pokušavam da se ne setim Mejbelinog smeha, i udubljenja u dnu njene kičme, ukusa njenog znoja i purpurne vode iz kupke koja ju je prekrivala naše poslednje noći. Interfon počinje da krči i zato ga ignorišem.

Jutro je zaslepljujući talas belog sunca i čujem kako se Sent Luis budi dok se spuštam gondolom. Ptice se bude, barže se bude, sve doziva sve drugo. Neka devojka stoji u podnožju luka u beloj bluzi bez rukava. Vetar joj nabacuje smeđu kosu preko lica i pre nego što je skloni, znam ko je.

„Park se ne otvara do devet“, kažem. Ona me gleda ispranim zelenim očima; kosa joj je prošarana nijansama narandžaste. „Izvolite, šta vam treba?“

„Ti si taj, je l' tako?“

„Molim?“

Vetar se poigrava s njenom kosom. „Ti si ptica-duh, je l' tako? Znaš da ima sajt posvećen tebi?“

Jutro je sve glasnije i postaje suviše jarko. „Šta?“ Ako nastavim da lažem, koje su mi šanse? Mnogo je manja od mene i razmatram stisak nerva *jonkjo* kako bih je onesvestio. Ali opet bih imao problem kad se probudi. „Šta hoćeš?“

„Reći ću ti za sekund.“ Gleda po parku i ka vrhu luka. „Možemo li da odemo negde da porazgovaramo?“

Kafić koji miriše na puter i šećernu glazuru. Ona nosi mnogo srebrnog nakita i pletene narukvice na jednoj ruci; zagasite pege prekrivaju joj nos i obraze. Zove se Erika Glison i priča mi istorijate feniksâ i ptica gromovnica, idući ka objašnjenju nečeg što još nije rekla. „Na kursu smo proučavali mit o tome kako su kroz istoriju, u svakoj kulturi, neobjašnjive pojave koje ljudi vide crne, ornitološke figure, ogromna pticolika stvorenja svetlucahvih očiju. Imaju različite nazive, ali veliki deo teorije tvrdi da su imena beznačajna.“

„Erika...“

„Mislim, anđeli, demoni, čudovišta, što god.“

„Erika“, naginjem se preko stola. „Šta želiš?“

Malo se pokunjuje i smesta mi je žao što sam prekinuo priču o, očigledno, njenoj strasti. Uzima gutljaj kafe i gleda kroz prozor. Ljudi žure ispod semaforâ. Sirene trube, kočnice škripe. U ovo vreme obično sam u krevetu, spreman da prespavam dan.

Ponovo se okreće ka meni. „Samo hoću da kažem kako sam se malo razočarala kad sam shvatila da si to ti.“

„Kako si, inače, znala?“

Spušta glavu i meša kafu. „Po tvom ponašanju... I videla sam čoveka u crnom kako me gleda dvogledom s prozora na luku.“ Njen pogled me utešno predusreće. „Nikom nisam rekla.“

„Dobro. Dakle. Šta hoćeš?“

„Važi. Evo ovako.“ Spušta kašičicu. „Hoću da me naučiš.“

„Šta da te naučim?“

„BASE skakanje.“

Pokušavam da joj kažem da to ne ide tako. „Ne možeš samo tako da skočiš. Potrebne su godine da bi sakupila znanje za svoj prvi skok. To je stalan proces učenja. Ja i dan-danas nekad odustanem.“

„Već sam skakala padobranom.“

„Koliko puta?“

„Dva.“

„O, bože.“ Pogrešno sam joj opisao kosu kao smeđu. Više je boje sagorele pšenice, s crvenkastosmeđim pramenovima boje bakra. „U ovom sportu se ništa ne dokazuje. Sve je veoma lično. Ljudi stradaju. Veomaiskusni ljudi se ozbiljno povređuju i ginu. Zašto uopšte hoćeš da skačeš?“

„Zašto ti skačeš?“, pita, a meni pred očima proleće prizor beživotne Mejbel koja pluta ispod pene s mirisom lavande.

„Prvo moraš da savladaš padobranstvo. Čak i posle toga ima ljudi koji te mogu nešto naučiti.“

„Vidi, ništa nikom nisam rekla, kapiraš? Nisam te prijavila ili ne znam šta. Mislim, zašto onda pričaš sa mnom o ovome? Šta čekaš?“

Jasno joj je, budući da razmišljam, da sam već pristao. Srebro joj zveckea na ručnom zglobu; usne su joj tanke i bledunjave; ključna kost joj se pruža kao senoviti albatros preko grudi. A ja razmišljam: *Plavi trougao, Plavi trougao*.

U mom stanu treperi lampica na telefonskoj sekretarici, javlja da ima nekoliko poruka, zbog čega mi je neprijatno budući da ne znam ko je mogao zvati. Posle deset meseci života u Sent Luisu, poznajem gazdu stana, poštara i dva čuvara parka, koji misle da sam lud što stalno radim treću smenu. U *Hagakureu*, Tsunetomo piše da u usamljenom čoveku počiva velika moć.

Sa sekretarice se čuje očev glas. „Itane, tata je. Ne mogu da nađem tvoju majku, sine, pa sam pokušavao tebe da dobijem. Moraš da vratiš konje u štalu. Izgleda da će kiša.“ Preostale tri poruke glase otprilike isto, uz predlog da izvadim malo krompira i šargarepe da bi majka mogla da napravi supu od povrća. Naša farma je prodana pre nekog vremena, pošto je majka umrla.

Zovem Grin Grouv i razgovaram s glavnom sestrom o tim porukama. Ona mi govori da pričekam i onda se ponovo javlja i objašnjava mi da je juče na očevom spratu umesto redovne sestre bila zamena, pa je on zato mogao da me pozove toliko puta. Izvinjava se na smetnji. Nasred sobe ležim na podu na prostirci od bambusa i navlačim masku za spavanje preko očiju da mi ne smeta sunce koje prolazi kroz roletne. Kad pokušam da zamislim sliku plaže gde mogu da uskladim otkucaje srca s pljuskanjem talasa, umesto nje mi se pojavljuje otac jednog određenog jutra tokom prvog letnjeg raspusta na koji sam došao s koledža – majka i ja smo ga u zoru našli kako stoji u polju sasušene trave umotan samo u čebe i zagledan u sunce. Bleštavilo ga je ophralo tog jutra. Isprva smo pomislili da se šali, ali sam se u godinama koje su usledile pitao šta je, tačno, gledao.

I tako okean u mojoj glavi postaje glasanje carica i drugih ptica pevačica u zoru na očevoj farmi, a onda Erika počinje da mi drži predavanje o duhovima prerušenim u ptice dok otkopčava svoju belu bluzu. Pošto ne mogu da spavam, zapravo želim samo da skočim odnekud.

Započinjemo kurs USP – ubrzani slobodni pad. To je program u sedam koraka smišljen da predoči osnove padobranstva; nakon toga izvodi dvadeset skokova dok ne postane skakač prvog nivoa. Ona ima novac za sve to. Otac joj je advokat parničar i radi za Industriju Dauling. Počinjemo s malom jednomotornom cesnom u kojoj vazduh ima ukus aluminijuma i benzina. Klupa pod nama zvekeće i naginje se; motor brekće. Izvan vrata je gromoglasni sjaj. Dok čekamo da nam daju znak, Erika gleda svoju gurtnu i govori: „Juriš, Džeronimo!“

„Nemoj to. To svi govore.“

„Šta ti kažeš?“

Nevoljno priznajem: „*Banzai!*“

Erika klima glavom i mirno gleda ispred sebe, izgleda odlučno i ne odaje nikakvo osećanje bojazni, uzbuđenja ili straha.

Na 3800 metara skok čak i ne deluje kao pad; više imaš osećaj da si u centru eksplozije bez plamena. Vidiš krivulju planete i tu sferičnu površinu koja te vuče nadole. Posmatram kako joj se telo prevrće, njen jarkocrveni padobranski kombinezon, udove povijene unazad u savršenom luku. Smanjuje se i nestaje u belim oblacima, i gubim je iz vida. Pružam ruke uz bokove i ponirem. Otprilike na 225 kilometara na čas vidim njen padobran, u obliku namreškano crvenog kvadrata ispod mene. Obrazi su mi naduti od vetra.

Na tlu, ona ne skida osmeh s lica i gleda put koji smo odozgo prešli. Kliče, smeje se i predlaže da odemo na neku žestinu. Objašnjavam joj da ju je udario adrenalin i da ja ne pijem.

Omorina je, pa je majski vazduh težak, zarobljen ispod ovog purpurnog isparenja što ga trpimo. Noću brinem. Dok osmatram park, razmišljam ko li je tamo, ko čeka da me vidi. Erika mi je rekla za sajt o Čoveku-ptici iz Sent Luisa. Na njemu ima slika crne ptice s očnjacima i plamenim očima, kao i forum za diskusije i svedočenja ljudi koji su me videli. Možeš da naručiš i majicu.

Padobranstvo ne može ni prineti BASE skakanju. U avionu si suviše visoko i nemaš pravi osećaj tla. *Mu*, praznina, nije tako neposredan; ne možeš ga ni nazreti, stisak gravitacije više je nalik zagrljaju nego silovitoj podređenosti. Stavljam ruke na staklo i razmišljam o padu, a sneni život uspavanog grada deluje strašno daleko dok me iz prozorskog okna posmatra vlastiti odraz i naporedni snopovi reflektora odozdo obasjavaju luk, poput nekih *zen* merdevina.

Posle pet skokova Erika mi govori da je njena mama umetnica koja drži časove kod kuće i da je pre tri godine ostala bez leve dojke zbog raka. Jedemo sladoled i šetamo po tržnom centru jer je želela da kupi nove cipele. Kaže: „Znaš, stvarno sam se nadala da si neka neotkrivena životinja, poput ptice-duha.“

„Znam. Ti veruješ u te stvari?“

Sleže ramenima i liže kornet dok mlati kesom iz Futlokera. „Kontam da verujem. Verovatno. Uvek ima nešto za šta ne znamo da postoji. Jednom, devetsto dvadesetih, u Teksasu, nekoliko ljudi u nizu je videlo crnu pticu veličine grada kako sedi na mesecu. Super mi je to.“

Briše karamel s usne prstom koji oblizuje dok mi se smeška, a *či* mi dobuje po stomaku kao da sam progutao malu bombu.

Škola joj se završava početkom leta, pa počinjemo češće da skačemo. Tri puta nedeljno. Veče se spušta dok odlazimo s piste. Kaže da joj otac sad radi prekovremeno. Agencija za zaštitu životne sredine uniše Industrij u Dauling.

„Šta je to uopšte?“, pitam dok pratim luk na nebu boje lavande.

Hvata me za ruku i stajemo. „Ne znam šta je.“

Ispriča mi se stid što nemam nikakav nameštaj u stanu, a krevet mi je prostirka od bambusa i jedno tanko ćebe. Na sve slabijoj svetlosti s prozora, maljice na njenim grudima i stomaku su prozirne i plave. Znoj joj se skuplja u slanoj barici u pupku. Koža joj je tamnija od Mejbeline i ima manje kilograma.

Izvesna nelagoda bleedi kako odmičemo. Dodirivanje je u redu. Kako ga se sećam, ali drugačije.

„Reci mi, kako je izgledao tvoj prvi put“, govori crvenog lica koje se presijava dok joj se vrhovi kose zabijaju u moja prsa.

Priča mi o skoku s mosta Betel u Sajpres Parku. Ne pominjem joj svoj perverzni kuriozitet tog hladnog jutra, jasnu ideju koju sam imao, dok mi je noga visila s mosta, da se držim za spakovani padobran sve vreme i da ga ne puštam iz ruku do tla.

„Stvarno?“ govori ona. „Zašto si počeo da se baviš ovim?“

Sležem ramenima i pravim se da mi se spava. Ne spominjem joj onu noć pre četiri godine kad sam kupio Mejbel pola grama heroina, a ona izgubila svest i skliznula ispod površine kupke u kojoj je trebalo da se zajedno okupamo kad se vratim kući.

Hoću da joj objasnim da nisam od onih što samo traže uzbuđenje – da je onaj luk centar civilizacije i divljine, i da sam tamo nastanjen u prostoru između prostorâ, na mestu gde grad i šumu razdvaja savršena geometrija punog čelika. Ali ne pričamo, a kad zažmurim, plamene skerletne napukline eksplodiraju i rasturaju savršenu simetriju mog Plavog trougla.

Sutradan ujutro zovem oca u Grin Grouvu. Pita me ista dva pitanja četiri puta. Erika hoće da dođem i upoznam se s njenom majkom, i da vidim „nešto“. Mogu da pretpostavim šta.

Njena majka, Kerol, ima kosu iste boje kao Erika, ali mnogo kraću. Pita me kako je radi u Službi za nadzor parka i nežno me gleda kad joj objasnim da sam ljubitelj prirode. Erika ćuti. Kad pogleda majku, ne gledaju se dugo u oči, a ja vidim neke sličnosti na njihovim licima. Kerol me pita imam li kakve hobije i ima neki suzdržan pogled u očima. Glas kao da joj podrhtava dok govori; odsutno pipka jednu mindušu, kao da je nešto brine, ali neće nikom da pravi probleme. Sećam se da je ostala bez dojke kad se razbolela.

Bašta iza njihove kuće je uređena i lepo održavana. Kroz nju žubori potočić. Duboko udišem i priznajem: „Voleo bih da ne radiš ovo.“

Ona otvara usta, ali pre nego što odgovori, kažem: „Suviše je opasno“, i pokušavam da je uhvatim za ruku. Ona prekršta ruke i uzmiče korak nazad. „U redu je. Šta pričaš ti uopšte?“ Kroz kuhinjski prozor nazire se potiljak njene majke. „Otkud sad ova priča?“

„Prerano je. Prerano je i suviše opasno. Ne želim da ti se nešto dogodi.“ Ne spominjem joj da nikako ne bih podneo da ubijem još jednu devojkicu.

Potočić grgori između nas. „Ne“, govori ona. „Uradiću to. Zaboravi. Idem.“ Onda otkazuje naše viđanje na 3000 metara i znam da više nikad nećemo biti ni u jednom avionu. Vodi me u svoju sobu, gde je na podu prostrla opremu.

„Htela si da ovo vidim?“

Padobran marke „Ejs“ i futrola Peridži II. U crnoj boji. „Baš kao tvoji“, govori i kreće se ka meni. „Znam kako da skočim“, govori. „I skočiću. Ali hoću i ti da skočiš.“

„Molim te, Erika, nemoj.“ Pušta me da je držim za ruku.

„Svakako ću skočiti, znaš? Bilo da mi učiniš to ili ne. Ali tebi verujem.“ Spušta glavu na moje grudi. „Svakako ću skočiti, ali verujem ti, znaš?“

Klimam glavom.

Okrećem peridži II na podu, izvlačim konopce i svečano zatežem užad. Delim ih u grupe i dižem klizač nagore ka kupoli. Primećujem da mi prednja ivica kupole leži na kolenima dok je zadnja okrenuta licem od mene. Ona sedi na krevetu i posmatra sve preko mog ramena. Soba miriše na nju, na mladu devojkicu punu života – na neku kombinaciju bilja i pudera, losiona i voća.

Provlačim platno između grupisanih užadi ka spoljnoj strani i motam ga tako na svim delovima padobrana. Kao da savijam harmoniku. Zamisao je da svi spojevi užadi budu u sredini spakovanog padobrana, a da platno ostane spolja. Iza mene škripi krevet, a njeni prsti me maze po potiljku. Pažljivo nameštam što sam prethodno smotao. Uzimam zadnju ivicu i držim je palcem. Zatežem rep padobrana i umotavam ga. Slažem užad u repni džep i stavljam kupolu u futrolu. Onda dišem. Ona me ljubi u teme. „Hvala ti.“

Ove noći ne spavamo zajedno i provodim dva sata u položaju lotosa ispravljenih leđa, određujući u mislima svoj krug moći u pokušaju da rekonstruišem sebi Plavi trougao.

Sam početak svitanja. Lažna zora pre nego što mesec nestane. Gasovi u vazduhu su sad već počeli da se spuštaju, pa iako je nebo prilično uobičajene indigo boje, gusta magla iznad mosta Betel je treperava i svetluca od ružičastih i purpurnih nijansi. Erika nosi široke crne pantalone i majicu na bretele, na leđima joj je peridži, na kolenima štitnici, a kosu je podvila ispod kacige. I ja sam u opremi.

Oboje gledamo dole u maglu, koja se leska i valja ispod mosta. Borovi i šiblje su prigušeni; sve obitava pod tankim, omamljujućim slojem šarenog vazduha koji provejava između nas.

„Tlo se i ne vidi“, govorim joj.

Ona gleda dole. „Pa? Brojim do tri, je li tako? Videću ga kad dođem dole.“

„Ja ovo ne bih radio.“ Ruke počinju da mi se tresu dok se ona penje na ogradu. „Erika...“

„Ti ne moraš. Ja hoću. Vidimo se dole.“

Brzo i kratko udiše i neprestano gleda dole. Panika joj je u očima, koje me podsećaju na oči njene majke. Zatim, kad vidim tu sličnost, shvatam šta postoji između nas, šta ju je sigurno privuklo meni i zašto smo zapravo ovde.

„Erika, stani. Ako misliš da se posle ovog više nećeš plašiti – to nije tačno. Strah ne prestaje. Nikad.“

Ona izgleda zbunjeno i vrti glavom. „Šta? Ja... nikad to nisam rekla.“ Pogled joj je i dalje prikovan za svetlucavu maglu. „Nikad to nisam rekla.“

Buka u pozadini je sve glasnija: raspevane ptice, nekakva škripa u krošnjama i šuškanje trave. Konstrukcija mosta počinje da tutnji od automobila u daljini.

Pobelelim šakama od grčevitosti, ona na ogradi steže svoj pilot-podobran. Upućuje mi kratak pogled i tobože se osmehuje. „Važi, vidimo se dole.“ Iz sve snage udiše vazduh i pravi iskorak, ostavivši iza sebe rupu u magli na mestu na kojem ju je probila.

Jurim ka ogradi i gledam dole. Ne, slušaj, hoću da kažem. To što mi mislimo da je gest slobode, razumeš, to je samo pokazatelj da smo u kavezu. Ali nje nema. Ne vidim kroz izmaglicu, koja već zatvara šupljinu što ju je ona napravila, i penjem se na ogradu.

Šta drugo mogu sem da je ispratim dole?

Pre ljudskih bića ovde je živela duboka reka, koja je prenosila tone živih stvorenja između okeana. Danas magla ispod mosta sakriva samo šljunčani kanjon od hladnog i suvog kamena. Baštu pod purpurnim gasom. Kamenje mi krza pod nogama dok izvodim doskok.

Ona je dole na kolenima, padobran lepeće oko nje. Moj se pruža iza mene kao crna zastava. Sićušni smo među džinovskom paprati i bršljanom što raste unutar neravnih zidova ovog bezdana. Podižem je i počinjem da joj skidam vezove. Trese se. Pruža mi ruke iza leđa da otkaçi moje. Suza joj izbija ispod naočara. Kaže da je mislila da će umreti. Tregeri klize na tlo i osećam kako se oslobađam mrtve težine svog padobrana.

Obećavamo da ovo više nikad nećemo uraditi.

Kupujem dušek ispunjen gelom koji tvrdi da će se prilagoditi obliku moje kičme. Kupujem pamučnu posteljinu. Erika mi donosi jastuka koliko nikom nikad nije trebalo. Menjam raspored tako da radim samo tri noćne smene.

Erika hoće da je podučavam borilačkim veštinama, pa koristim svoju praznu dnevnu sobu da joj pokažem ono aikida što znam. Sva *kokju nage* bacanja završavaju se tako što se rvemo, a onda postanemo vrlo razuzdani na tepihu.

Na poslu i dalje uživam u pogledu, ali kad pomislim na *Mu* i *bušijev* cilj sjedinjavanja s prazninom, noge mi postaju teške. Stomak mi se prevrće od nervoze i blage vrtoglavice kad se s prozora u kancelariji zagledam dole. A moj odnos s gravitacijom – počinjem da se pitam da li je ikad i postojao, budući da je „gravitacija“, najzad, tek ime dodeljeno određenoj pojavi. Razmišljam kako je izolacija glavni princip fizike univerzuma – masa privlači masu zato što singularnost nije prirodna, svesna ili ne, pa onda osnovna jedinica života nije jedan već dva. Planete i meseci nastaju, a ljudi opstaju na njima zato što nešto u kosmosu pokušava da stvori sebi društvo. Ispod luka, sitna lila šara vazduha je sve što je ostalo od nekad ogromnog oblaka koji nam je deformisao nebo protekla dva meseca. Industrija Dauling se na kraju pogodila s Agencijom za zaštitu životne sredine i platiće pet miliona dolara i finansirati novi sistem vazdušnih prečistača koji mogu da ti usisaju oči iz glave.

Krajem jula, Erikin otac ostavlja njenu majku.

Lobi u Grin Grouvu ima antiseptičan miris na neki varljiv način. Ružičaste tapete i tepih su u redu, ali cveće je plastično i čuje se kako vrlo tiho svira ambijentalna muzika. G. Tešmoher, glavna sestra, prilazi mi puna saosećanja. Sestre u Grin Grouvu nose svetloplave uniforme i mornarskoplave kecelje; mirišu kao medicinske sestre, na jak sapun i alkohol za utrljavanje.

Uzima me za ruku dok me provodi pored nasmejanih staraca, koji gledaju nagore kao da bih ja mogao biti neko koga su jednom voleli. „Samo hoću da budete spremni“, govori mi i tapše me po laktu.

Očeva soba je prostorija od 2,5 x 4,5 kvadrata, s bež zidovima i tepihom boje lososa. Dve visoke stolice obrazuju slovo V levo od televizora, koji stoji na standardnoj drvenoj komodi. Polica s knjigama okačena je na jedan zid, sa slikama moje majke, mene i njegovih

roditelja, Biblijom i malo cveća. Krevet mu je spremljen po vojnički – posteljina je tako zategnuta da novčić može odskočiti od nje. Tako je spremao krevet ceo moj život, i pitam se da li neke stvari nikad ne prestaju, postupci koji deluju tako ispravno da se nikad ne mogu izgubiti iz sećanja, bez obzira na to šta sve drugo zaboraviš.

Sedi u stolici za ljuljanje, u ogrtaču i pidžami, zagledan kroz prozor u drugom delu sobe. „Džekobe?“, gospodin Tešmoher govori i vodi me ka njemu. „Itan je stigao. Vaš sin, Itan.“

Okreće se od prozora i diže pogled ka meni. Lice mog oca je izgubljeni predeo zborane kože i staračkih pega; ima i dalje aristokratsku vilicu i belu vojničku frizuru proređenu na temenu. Njegove plave oči pretražuju prostor u kojem stojimo. Osmehuje se polako i klima glavom. Pruža ruku, suhu i čvrsto zategnutu, i rukuje se sa mnom.

„Lepo je videti te, baš lepo“, govori, nekim emotivnim tonom koji čovek inače ne bi koristio ako ne glumi.

„Zdravo, tata.“

Okreće se opet prozoru i razgleda idiličnu površinu nalik parku koja se nalazi usred kompleksa Grin Grouv. G. Tešmoher i ja razmenjujemo poglede, a onda me otac dodiruje po ruci. „Brine me ona trava tamo. Rekao bih da je suva ove godine.“

Čučnem kraj njega i gledam kroz prozor. „Nije tako loša.“ Isto miriše – na tragove bruta koji je nanosio svakog dana otkad ga poznajem. Obgrlim ga preko ramena.

On me pita: „Znaš li Suzi Frenezi?“

„Ne znam“, kažem.

Okreće se opet prozoru i onda me ponovo gleda. Oči mu sijaju od sreće. „Bile? Pa gde si bio?“

Nekad sam imao strica Bila, očevog mlađeg brata.

„Tu i tamo. Znaš već.“

„Brine me ona trava tamo.“

Dok idemo ka lobiju, gospodin Tešmoher kaže da će se stanje i dalje pogoršavati i da ne treba da primam k srcu to što ne može da me se seti. Ne primam. On je taj od kojeg se sve postepeno odvaja, identitet mu nestaje, godine se ljušte kao svlak pred dolazak proleća. Dok se odvozim od doma, primećujem oca kako stoji na prozoru i posmatra onu travu. Najednom doživljavam viziju u kojoj ga *Mu* odvodi; svetla praznina ga privlači sve bliže veštima i veoma zloslutnim stiskom i u svoju svetlost odnosi sve što je ikad bio.

Vreme je uzimanja.

Vreme je kad nalazim brošuru za Dan mosta među Erikinih udžbenicima. Dan mosta je godišnje okupljanje BASE skakača u Fajetvilu u Zapadnoj Virdžiniji. Na jedan dan u oktobru, BASE skakanje je legalno s mosta iznad klanca reke Nju river.

Vraća se u sobu u crnoj majici na bretele i farmerkama, vezane kose u rep i s blago upalim obrazima. Smršala je.

Mlatim oglasnim materijalom. „Ne ideš zapravo, je l' da?“

Sleže ramenima i kupi stvari, sklanja razbacanu odeću i vraća je u fioke.

„Hej, nećeš ići, je l' tako?“

Gleda me nakratko i baca se na krevet, prebacivši ruku preko očiju. „Ne znam. Razmišljala sam.“

„Mislio sam da smo završili s tim. Mislio sam da smo razgovarali o tome.“

I dalje drži ruku preko očiju. „Ti ne moraš da radiš ništa što ne želiš“, govori ona. Iz istog položaja jednom rukom pomoću daljinskog pali muzičku liniju. *The Pixies* počinju da sviraju preglasno da bismo razgovarali.

Te noći bacakam se i prevrćem po svom novom, opsceno udobnom dušek. Misli mi se usredsređuju na telo devojke koja pada kroz vazduh, padobranom koji se otvara delić sekunde prekasno da bi usporio njen pad. Telo joj se razbija o stenje i kamenje, a kupola nežno sleće preko nje. Ljudi se okupljaju i kad svuku taj pokrov, vidim da lice pripada Mejbela. Stomak me boli, od grča kakav nisam osetio otkako sam prvi put krenuo da se skidam nasuvo, pre četiri godine.

Spavam na podu.

Vreme je prelaznog perioda, kad se oči leta sklapaju i počinje jesen. *Ji ding* kaže da je moj dominantni *jin* Zemlja iznad Vatre, što znači „Povreda Prosvetljenom“. Konfučije savetuje: „Blagotvorno će biti da budeš nepokolebljiv i pregrmiš nevolje.“

Pošto me je pitala, pakujem Eriki padobran da bi se spremila za Dan mosta. Onda joj objašnjavam da se više ne možemo vidati.

Ljuti se. „Šta? Majke ti? Samo zato što neću da uradim što mi ti kažeš?“

To bi trebalo da me isprovocira, ali u glavi sam savršen Plavi trougao, srce mi je stalozeno, sporo pljuskanje talasa o unutrašnju obalu. „Zato što neću da budem tu kad pogineš.“

„Šta? Kad...“ Diže ruke. „Niko *nikad* nije umro za Dan mosta.“

„Nije istina. 1983. i 1987.“

Erika stavlja obe ruke na kukove i gleda me tobože zgrožena. „Ma važi. Ja neću biti neki, kao, ludi BASE skakač. Mislim, vidi ko mi kaže. U čemu je tvoj problem?“

Moj Trougao izdržava. Ja sam tri linije savršenog reda što pulsiraju hladnim sjajem safira. „Ne bih mogao da podnesem da te izgubim“, a hoću da kažem: *Umoran sam od toga što svi nestaju*.

„Dobro, važi, čekaj.“ Seda na krevet i šakama oblikuje malecku kutiju. „Da me ne bi izgubio, raskidaš sa mnom.“

Ne očekujem da razume logiku. Govori mi da sam kukavica. Kaže da sam ja taj koji se plaši. Okrećem se da krenem, a ona mi govori da sam kao zavisnik – ne mogu da se suočim sa životom, pa se izolujem navikama i idejama. Govori da sam Frankenštajn istočnjačke filozofije. Ne okrećem se jer ne znam više šta da kažem.

Šta možeš da kažeš nekom koga voliš, a ko ne može da se izbori s vlastitim strahom?

Sve češće tokom dana vozim kraj Grin Grouva, gde viđam oca kako sedi na prozoru, odakle posmatra kako šušćaju grane u krošnjama punim neverica. Ne razmišljam često o njoj.

Jednog dana oca nema na prozoru. Gledam, pravim polukružno i opet prolazim, ali na njegovom mestu vidim samo blistavo okno o koje se odbija sunce. Znam da je sigurno u nekom drugom delu Grin Grouva u tom trenutku, ali stajem da pogledam pažljivo i u tom ravnom i bleštavom kvadratu stakla imam osećaj da vidim svog oca, možda prvi put, potpuno jasno.

Vraćam stari raspored na poslu.

Stojim na prozoru kad otkuca tri sata izjutra i dotežem vezove. Kroz staklo, šume su mirne i tajanstvene, protežu se beskrajno u mrak, dok na drugoj strani luka grad svetlucavo pulsira, isparava se i vibrira od kretanja koje se polako nazire. Podižem masku preko

nosa i spuštam plavo staklo noćnih naočara, a svet postaje maglovita vizija smaragdnih utvara. Sad sebi govorim da ne sedim na snovima svoje kulture, već da stojim unutar njih.

Ja sam poput džinovske crne ptice što čuču na mesecu, ideja koja postoji između glasi-
na i mašte, obris koji se nadaš da ćeš videti kad slučajno podigneš pogled ka nebu nakon
besane noći.

Sad sam kao mit, NLO, ptica-gromovnica, a ta uloga ima svoje pogodnosti, obećanje
rituala i respekta, dok dole, negde u divljini ili stanovima s druge strane reke, s teleskopima
na prozorima, ljudi čekaju da me vide, spremni da me ukalupe u sve što odluče da pove-
ruju da jesam. Podižem prozor i puštam da mi noga klizne napolje. Vetar me miluje. Stiskam
pilot-padobran.

Sad sam duh.

Banzai.

(S engleskog preveo Igor Cvijanović)